

Nederlandstalige tuchtraad van beroep voor advocaten
tweede kamer

Openbare zitting van 10 september 2019

Dossiernummer TB-0217-2019

In de zaak van:

De heer X, met kantoor ..., verschijnend in persoon, en bijgestaan door zijn advocaat, Mr. Y;

spreekt de Nederlandstalige tuchtraad van beroep voor advocaten de volgende beslissing uit:

1.

De heer X werd voor de tuchtraad voor advocaten van de ordes van het rechtsgebied van het hof van beroep te Gent vervolgd voor de navolgende feiten en tenlasteleggingen:

"1. "Art. 1 Codex Deontologie voor Advocaten:

De advocaat oefent zijn beroep op deskundige wijze uit met eerbiediging van het beroepsgeheim, van de essentiële plichten van onafhankelijkheid en partijdigheid, en met het vermijden van belangenconflicten. Hij eerbiedigt de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan het beroep ten grondslag liggen.

Mr. X heeft in het kader van een vorig tuchtonderzoek manifest verkeerde informatie gegeven over het bedrag van € 7.181,23 dat binnengekomen was op zijn derdenrekening op 24.03.2015.

Het is in strijd met de waardigheid en kiesheid als advocaat om in het kader van een tuchtonderzoek de feiten die worden onderzocht en waarvoor uitdrukkelijk informatie wordt gevraagd niet nauwkeurig na te gaan en uit te pluizen.

Bovendien heeft mr. X op 13.04.2018 aan de stafhouder verklaard dat de feiten die mevr. H had meegedeeld een administratieve vergissing uitmaakten en alles met mevr. H al was uitgeklaard, terwijl dit geenszins het geval was.

Het verschaffen van verkeerde informatie aan de stafhouder of onderzoeker is in strijd met de waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid van het beroep.

2. Art. 131 Codex Deontologie voor Advocaten:

Elke vorm van krediet op de derdenrekening is uitgesloten:

Gezien het bedrag van € 7.181,23 van 24.03.2015 op zijn derdenrekening stond en ontegensprekelijk werd aangewend voor zijn eigen uitgaven (zoals werd bevestigd in het vorig onderzoek en thans ook uit de feiten blijkt), kan dit worden aangezien als een vorm van kredietverlening.

3. Art. 134 Codex Deontologie voor Advocaten:

De advocaat maakt de derdengelden zo spoedig mogelijk over aan hun bestemming: dit is hier overduidelijk niet het geval.

De gelden staan sinds 23.05.2015 op de derdenrekening van mr. X en zullen (in het beste geval) pas tegen oktober 2018 volledig zijn overgemaakt aan mevr. H."

2.

Bij beslissing van 20.03.2019 besliste de tuchtraad voor advocaten van de ordes van het rechtsgebied van het hof van beroep te Gent om de tenlasteleggingen als niet bewezen te verklaren en de heer X daarvoor vrij te spreken.

De vrijspraak voor de tenlasteleggingen "2" en "3" werd gegrond op het "non bis in idem" beginsel, gelet op het tuchtrechtelijk gezag van gewijsde van de tuchtbeslissing van 18.10.2017.

De vrijspraak voor de tenlasteleggingen “1” werd gegrond op het beginsel van het recht van verdediging overeenkomstig art. 6.1. EVRM.

3.

Met een aangetekend schrijven van 02.04.2019, ontvangen op 03.04.2019, werd door de stafhouder van de orde der advocaten van de balie ..., hoger beroep aangetekend tegen die beslissing van 20.03.2019.

De stafhouder vordert de tenlasteleggingen bewezen te verklaren.

4.

Op de zitting van 18.06.2019 verscheen de heer X in persoon en werd hij bijgestaan door zijn advocaat.

Beoordeling van de tenlasteleggingen:

5.

Het feit dat het ambt van de procureur-generaal bij brief van 25.03.2019 heeft laten weten geen hoger beroep aan te tekenen tegen de vrijspraak van 20.03.2019, is niet relevant voor het beoordelen van de schuldvraag, nu het hoger beroep van de stafhouder wel degelijk regelmatig naar vorm en termijn werd ingesteld.

Wat de tenlasteleggingen “2” en “3” betreft:

6.

De heer X verweerde zich op deze tenlasteleggingen, in essentie stellende:

Dat hij in de periode 2015-2016 totaal ontredderd was ingevolge familiale en professionele tegenslagen, waarbij ook het beheer van de derdenrekening in een chaotische ramptoestand was verzeild.

Dat de desbetreffende som derdengelden (7.151 euro) door Mr. L zonder begeleidend schrijven op zijn derdenrekening was overgeschreven.

Dat hij vervolgens inzag dat de gelden aan mevrouw H toekwamen, waarna hij op 08.03.2018 een “verbintenis tot terugbetaling” opstelde, een eerste schijf betaalde van 500 euro, en zich tegelijkertijd verbond om het saldo van 5.581,23 euro, meer intresten, later over te maken.

nadien niet het verband had gelegd tussen deze som en de huurzaak van mevrouw H, maar deze som geld in verband had gebracht met een verworpen nalatenschap; dat hij zich beroept op het tuchtrechtelijk gezag van gewijsde van de tuchtbeslissing van 18.10.2017, aangezien het exact dezelfde feiten betreft als waarvoor hij destijds reeds gesanctioneerd werd met een schorsing van 2 maanden met uitstel voor drie jaar.

7.

De tuchtbeslissing van 18.10.2017 betrof volgende tenlasteleggingen:

“De stafhouder heeft uw derdenrekening ... aan een controle onderworpen op grond van artikel 137 laatste lid Codex Deontologie voor Advocaten (stuk B.1).

De stafhouder heeft u herhaaldelijk moeten aanschrijven om de nodige informatie te kunnen ontvangen en de briefwisseling van de stafhouder werd dus niet of pas laattijdig beantwoord (stukken R 2-4, B.7-8, B. 10-11 en 14).

Na ontvangst van de nodige stukken en een eerste onderzoek de stafhouder vaststelde dat er mogelijk onregelmatigheden werden begaan in het gebruik van de derdenrekening zodat de opening van een tuchtonderzoek zich opdrong.

De stafhouder deelde u met zijn brief dd. 01.012017 (stukA.1) mede dat hij ambtshalve een tuchtonderzoek startte en gewezen stafhouder O aanstelde als onderzoeker (stukA.2).

Onderzoeker O stelde op basis van de reeds beschikbare informatie een vragenlijst op waarin de verrichtingen die onduidelijk waren werden opgelijst (stuk B. 18 Er werd u gevraagd deze vragenlijst aan te vullen en de gevraagde stukken over te maken.

Opnieuw pas na de nodige rappels (stukken A.23 en 24) werd een aangevulde vragenlijst ontvangen wat het vermoeden van de onregelmatigheden in het gebruik van de derdenrekening bevestigde.

Uit de antwoorden in het inlichtingenblad bleek overduidelijk dat er voor 2015 een vrij aanzienlijke vermenging geweest is tussen de derdengelden uw privégeden.

Dit bleek uit het feit dat 'er diverse privé-uitgaven via uw derdenrekening gebeurden (bv. schooleten voor uw dochter, onderhoudsgeld voor uw ex-echtgenote, ...) en er weinig derdengelden rechtstreeks werden doorgestort naar derden, Ook bepaalde eigen beroepsuitgaven werden betaald met derdengelden (bv. BTW, huur kantoor,...).

U heeft ook verschillende cashafhalingen gedaan en als er al gelden aan derden werden doorgestort dan gebeurde dat pas nadat deze gelden al geruime tijd op uw derdenrekening stonden.

U houdt ook geen boekhoudkundige fiches bij zodat u moeite had om alle verrichtingen waarover verantwoording moest worden gegeven, volledig te verantwoorden.

Uit het onderzoek bleek ook dat de rapportering van de derdenrekening niet correct werd uitgevoerd voor 2015 en 2016. Op 31.12.2015 stond € 0,59 op de rekening en op 31.12.2016 stond € 0,62 op de rekening, terwijl voor 2015 en 2016 telkens een 0 saldo werd gerapporteerd.

Bovendien waren verschillende derdengelden nog niet doorgestort aan hun bestemming zodat er in principe meer gelden op de derdenrekening zouden hebben moeten staan op 31.12.2015.

Onderzoeker O heeft u op 25.04.2017 verhoord (stuk A.6) nadat u hiertoe werd uitgenodigd via brief dd. 30.03.2017 (stuk A.3).

Tijdens het verhoor nopens de vaststellingen van de onderzoeker ontkende u niet dat er onregelmatigheden op de derdenrekening waren, dat er een verkeerde rapportering van de derdenrekening is geweest en dat u niet tijdig heeft geantwoord op de briefwisseling van de stafhouder.

Uit dit alles manifest blijkt dat uw houding in strijd is met:

1. Art. 131 Codex Deontologie:

Elke vorm van krediet op de derdenrekening is uitgesloten: Gezien u derdengelden niet spoedig aan de rechtmatige derden overmaakte maar aanwendde voor eigen uitgaven, kan dit worden aanzien als een vorm van kredietverlening.

Cashafhalingen zijn verboden: u heeft verschillende cashafhalingen gedaan in 2015 maar ook nog in 2016 (bv. Op 06.05.2016 €200).

2. Art 133 Codex Deontologie:

De derdenrekening wordt uitsluitend gebruikt voor de verhandeling van derdengelden: vooral in 2015 en ook nog in 2016 was er een enorme vermenging tussen derdengelden en privégeden.

3. Art 134 Codex Deontologie:

De advocaat maakt de derdengelden zo spoedig mogelijk over aan hun bestemming: Uit het onderzoek bleek dat u vaak langdurig gelden op uw derdenrekening laat staan.

4. Art. 136 Codex Deontologie:

De advocaat rapporteert jaarlijks aan de stafhouder U rapporteerde wel jaarlijks maar deze rapportering was voor 2015 en 2016 niet correct.

5. Artikel 133, tweede alinea van de ... Deontologische Codex:

Behoudens andersluidende instructie vanwege de stafhouder dient elke brief van de stafhouder binnen de tien dagen schriftelijk beantwoord te worden.

U beantwoordde niet binnen de 10 dagen de briefwisseling van de stafhouder (brief dd. 24.03.2016, brief dd. 21.10.2016, brief dd. 16.12.2016 en 30.12.2016) en /of de onderzoeker (email dd. 21.03.2017, stukB.23).

Deze feiten vormen een inbreuk op de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen en een behoorlijke beroepsuitoefening moeten waarborgen (art. 455 Ger. W.) en op de artikelen 131, 133, 134 en 136 van de Codex Deontologie voor advocaten en op art 133 tweede al. van de ... Deontologische Codex.”

8.

De in 2017 gesanctioneerde tenlasteleggingen vloeiden voort uit een ambtshalve onderzoek naar de derdenrekening van mr. X.

In het kader van dit onderzoek bleek duidelijk een wanbeheer van de derdenrekening, een vermenging van privégeden en derdengelden, en het feit dat mr. X laks was in het doorstorten van derdengelden.

Nergens bleek dat mr. X ook op dat ogenblik nog steeds naliet bepaalde derdengelden aan de rechthebbenden uit te keren.

Het feit dat dit wanbeheer van de derdenrekening reeds eerder gesanctioneerd werd, belet geenszins dat een nieuwe tuchtstraf wordt opgelegd wegens feiten die de eerder tuchtrechtelijk gesanctioneerde feiten aanvullen, verzwaren of voortzetten. Het volharden in een foutieve houding na een eerdere sanctionering kan inderdaad een nieuw disciplinair vergrijp uitmaken.

Dergelijke situatie doet zich in het bijzonder voor n.a.v. het niet doorstorten van gelden aan een cliënt.

Wanneer uit een ambtshalve onderzoek blijkt dat een advocaat alle tuchtrechtelijke regels m.b.t. zijn derdenrekening miskent, en die advocaat belooft zich in regel te stellen, dan maakt het blijvend inhouden van deze gelden wel degelijk een nieuw tuchtrechtelijk vergrijp uit (zie in dit verband ook: Jos Stevens, Advocatuur Regels & Deontologie, 2015, nr. 1598 p. 1296, met voetnoot 6374).

In casu blijkt overigens dat het tuchtonderzoek van 2017 op dat ogenblik geen enkele aanwijzing gaf dat er derden benadeeld zouden zijn door het wanbeheer van mr. X en dat de derdengelden uiteindelijk ter bestemming gekomen zijn van de begunstigden (zie beslissing van 18.10.2017, p. 5, voorlaatste alinea).

In deze zaak gaat het om een sedertdien nog steeds onrechtmatig onthouden van gelden aan cliënten, wat een nieuw en ander feit uitmaakt.

9.

Het tuchtrechtelijk gezag van gewijsde doet zich in casu dan ook niet voor, nu mr. X gewoon is blijven volharden, en nog gedurende zeer lange tijd heeft nagelaten een bedrag van meer dan 7.000 euro waarop mevrouw H recht had aan haar door te storten. Zelfs na door haar in gebreke gesteld te zijn kon hij alleen een schuldverklaring tekenen en diende hij vervolgens in schijven terug te betalen.

10.

De tenlasteleggingen “2” en “3” zijn dan ook wel degelijk bewezen, en maakten niet het voorwerp uit van een eerdere tuchtvervolgung.

Wat de tenlastelegging “1” betreft:

11.

Wat de verklaringen van mr. X tegenover de stafhouder en in het voorgaand en huidig tuchtonderzoek betreft, oordeelt de Tuchtraad van beroep dat deze tenlastelegging - gelet op de gehele context en de precieze inhoud van de verklaringen - niet bewezen wordt op zulke wijze dat het gedrag van mr. X op tuchtrechtelijke wijze in strijd zou zijn met de waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid van het beroep.

Sanctie:

12.

De hoger vermelde inbreuken zijn zeer ernstig, en houden zonder meer een ernstige tekortkoming in aan de beroepsverplichtingen van de advocaat.

Het staat vast dat mr. X derdengelden niet correct behandelde, en zelfs - nadat hij eerder n.a.v. een ambtshalve onderzoek tuchtrechtelijk vervolgd werd – bleef volharden in de private aanwending van derdengelden, wat een buitengewoon ernstige inbreuk uitmaakt.

De bewezen verklaarde feiten schenden het vertrouwen dat in advocaten moet kunnen gesteld worden, zowel door hun cliënten, als door de stafhouder en confraters.

De tuchtraad van beroep tilt aan deze ernstige tekortkomingen bijzonder zwaar, en oordeelt dat mr. X door deze feiten ernstig tekort gekomen is aan de fundamentele verplichtingen van het beroep van advocaat, zodat als tuchtsanctie een schorsing van 21 dagen wordt uitgesproken.

Gelet op het tuchtrechtelijk verleden van mr. X, waar hij eerder de gunst bekwam van een uitstel van de uitgesproken sanctie n.a.v. een ambtshalve tuchtrechtelijk onderzoek, en gelet op het feit dat hij de Tuchtraad toen voorspiegelde dat hij zich volledig had gereorganiseerd met zelfs een op 12.08.2016 gesloten samenwerkingsovereenkomst, oordeelt de Tuchtraad van beroep dat thans een uitstel van de sanctie geen voldoende ernstige aansporing zou zijn voor mr. X om zich te herpakken.

De schorsing voor een periode van 21 dagen wordt effectief uitgesproken, teneinde een voldoende aansporing te vormen opdat deze feiten zich niet meer zouden herhalen.

BESLISSING VAN
DE TUCHTRAAD VAN BEROEP VOOR ADVOCATEN:

De rechtspleging verliep in overeenstemming met de wet van 15 juni 1935 op het gebruik van de taal in gerechtszaken.

Stafhouder Z bracht verslag uit.

Advocaat-generaal P gaf omwille van de omstandigheden van de zaak mondeling ter terechtzitting advies, en de verdediging heeft daarop kunnen repliceren.

Het hoger beroep van de stafhouder is ontvankelijk en deels gegrond;

De tuchtraad van beroep verklaart thans bewezen: de tenlastelegging “2” en “3”;

De tuchtraad van beroep spreekt één straf uit voor alle bewezen verklaarde tenlasteleggingen en legt in hoofde van de heer X een **schorsing op voor een termijn van 21 dagen**;

De kosten worden ten laste gelegd van de heer X;

Hebben deelgenomen aan de behandeling en de beraadslaging:

de heer R. Hobin, voorzitter, en de assessoren L. Steyaert, M. Grysolle, F. Van der Schueren en E. Lens

De assessoren hebben deze beslissing allen ondertekend voor de uitspraak:

L. Steyaert

M. Grysolle

F. Van der Schueren

E. Lens

Waren aanwezig bij de uitspraak:

De heer Rob Hobin, voorzitter

mr. Ludwig Evens, secretaris

L. Evens

R. Hobin